

**PERANAN MALAYSIA DALAM MISI-MISI PENGAMAN
PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU**

NORASMAH BT YUSOFF

**FAKULTI SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
1997**

**JZ
5597
N822
1977**

P.KHIDMAT MAKLUMAT AKADEMIK

**PERANAN MALAYSIA DALAM MISI-MISI PENGAMAN
PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU.**

NORASMAH BT YUSOFF

Latihan Ilmiah ini dikemukakan untuk memenuhi sebahagian daripada
syarat-syarat pengijazahan Sarjanamuda Sains Sosial Dengan Kepujian
Kajian Antarabangsa

**FAKULTI SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
1997**

KANDUNGAN

PENGHARGAAN i

ABSTRAK ii

ABSTRACT iii

GLOSSARI iv

BAB 1 : PENGENALAN

1.0 PENDAHULUAN 1

1.1 SKOP KAJIAN 3

1.2 OBJEKTIF KAJIAN 3

1.3 METODOLOGI KAJIAN 4

1.4 KAJIAN LEPAS 5

BAB 2 : PBB SEPINTAS LALU

2.0 SEJARAH PENUBUHAN PBB 15

2.1 TUJUAN / PRINSIP PBB 17

2.2 ORGANISASI PBB 18

2.3 OPERASI KEAMANAN DAN KEMANUSIAAN PBB 25

2.4 MISI PEMERHATI DAN MISI PENGAMAN PBB 34

2.5 MASALAH MISI PENGAMAN PBB 38

BAB 3 : MALAYSIA DAN PBB

3.1   DASAR LUAR MALAYSIA 45

3.2   PENGARUH DASAR LUAR MALAYSIA 51

3.3   PENYERTAAN MALAYSIA DALAM PBB 61

3.4   MALAYSIA DAN MAJLIS KESELAMATAN 65

BAB 4 : MALAYSIA DAN OPERASI PENGAMAN PBB

4.0   MISI PENGAMAN PBB YANG DISERTAI MALAYSIA 68

**4.1   KESAN MENYERTAI MISI KEAMANAN PBB KE
         ATAS MALAYSIA..... 95**

BAB 5 : KESIMPULAN 99

LAMPIRAN 107

BIBLIOGRAFI 115

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirrahim.....

Bersyukur saya ke hadrat Allah taala kerana dengan keizinan dan limpah kurnianya, dapatlah saya menyiapkan tesis ini dalam jangkamasa yang ditetapkan. Terima kasih yang tidak terhingga kepada keluarga saya yang merupakan pendorong utama saya untuk terus berusaha dalam mengenggam segulung ijazah.

Jutaan terima kasih yang tidak terhingga di atas dorongan dan tunjuk ajar yang telah diberikan oleh penyelia saya, Doktor Rashid. Tak lupa juga buat pensyarah saya Brandon Howe, Aderemi Isola Ajibewa, Suseela dan Wan. Segala ‘tips’ yang diberikan diharap dapat menjadi bekalan untuk saya mengaplikasikannya pada masa-masa akan datang.

Khas buat Zaidi Salleh, terima kasih di atas segala nasihat dan dorongan yang diberikan selama ini. Tidak lupa juga kepada kawan-kawan saya KT, Naza, Aton, Gee, Juli, Zie, Zah, Ana, Asfah, Watie dan Ja yang telah banyak memberikan dorongan dan sokongan padu yang berguna kepada saya. Sesungguhnya dorongan anda semua sama ada secara langsung mahupun tidak amat bermakna bagi saya. Terima kasih atas segalanya.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk melihat peranan Malaysia di bawah misi pengaman Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) yang merupakan satu-satunya pertubuhan dunia yang ditubuhkan bagi menjaga keamanan dan kesejahteraan dunia. Kehadiran Malaysia sejak menganggotai PBB telah banyak menyaksikan peranan aktifnya selaras dengan pendirian Malaysia yang mementingkan konsep keamanan sejagat. Selain daripada konsep keamanan sejagat yang sentiasa menjadi teras dasar Malaysia hingga ke hari ini, beberapa faktor lain seperti kedudukan geostrategik negara, faktor ekonomi, faktor persejarahan dan beberapa faktor lain juga turut diambil kira. Faktor-faktor tersebut telah juga menjadi pendorong utama kepada Malaysia untuk turut serta dalam misi-misi keamanan di bawah payung PBB. Bertitik tolak daripada misi terulung Malaysia di Congo, Malaysia seterusnya sentiasa bergiat aktif dalam menyertai misi-misi keamanan PBB. Sesungguhnya kehadiran Malaysia dalam membantu mewujudkan keamanan walau di mana jua telah banyak memberikan implikasi yang positif kepada negara kita. Ia bukan sahaja dapat menaikkan prestij negara di mata dunia, malahan turut memberikan pengalaman yang berharga bagi meningkatkan kecekapan para anggota tentera Malaysia. Pada masa yang sama secara tidak langsung, hubungan diplomatik yang baik akan dapat diwujudkan seterusnya dapat mewujudkan peluang-peluang ekonomi yang baru kepada Malaysia kita. Malaysia, secara keseluruhannya telah dapat memainkan peranan yang aktif dalam membantu PBB untuk mewujudkan keamanan walau di mana jua. Namun begitu, untuk mengecapi kejayaan yang menyeluruh bukanlah satu perkara yang mudah kerana ianya bergantung kepada kesungguhan dan komitmen yang padu daripada semua pihak terutamanya kuasa-kuasa besar dunia yang mempunyai 'power' dalam PBB.

ABSTRACT

The study aims to observe Malaysia's effort as peacemaker in the United Nations (UN). UN is a world organization that is form to hold the peace and prosperity of the world. Malaysia as a member of the UN has contributed actively as its stand for the world peace. Besides that, there are other factors such as geostrategic, economy and prehistoric and some other factor which have influenced Malaysia to merge with UN in its mission to bring peace. From the first mission in Congo, Malaysia has been effortly participated in UN peacemaking until today. Malaysia's contribution has definitely help to bring peace everywhere. This has build positive implication to Malaysia itself. It also boost up Malaysia's prestige to the world and most importantly, it gives principles experience to Malaysian soldiers in improving their efficiency. It also build a good diplomatic repertoire with other countries and this opens new opportunities for Malaysia's economic growth. Thus, Malaysia has succeeded in helping UN to achieve peaceful everywhere in the world. Nevertheless, it is not easy to be successful in the peacemaking as it needs true earnestness and commitment from every party especially from the influential countries that has 'power' in UN.

GLOSSARI

ASEAN	The Southeast Asian Nations
DAP	Democratic Action Party
DOMREP	Mission of The Representative of The Secretary-General in The Dominican Republic
MINURSO	United Nations Mission For The Referendum In Western Sahara
NAM	Non Align Movement
OIC	Islamic Organisation Conference
ONUC	United Nations Operation In Congo
ONUCA	United Nations Observer Group In Central America
ONUMOZ	United Nations Operation In Mozambique
ONUSAL	United Nations Observer Mission In El-Salvador
PAS	Parti Islam SeMalaysia
UMNO	Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu
UNAVEM	United Nations Angola Verification Mission
UNAMIC	United Nations Advance Mission In Cambodia
UNAMIR	United Nations Assistance For Rwanda
UNAMIC	United Nations Advance Mission In Cambodia
UNMIH	United Nations Mission In Haiti
UNAMIR	United Nations Assistance For Rwanda
UNASOG	United Nations Aouzou Strip Observer Group
UNDOF	United Nations Observer Force

UNEF	United Nations Emergency Force
UNEF	United Nations Emergency Force
UNFICYP	United Nations Peace-Keeping Force In Cyprus
UNGOMAP	United Nations Good Offices Mission In Afghanistan And Pakistan
UNIFIL	United Nations Interim Force In Lebanon
UNIKOM	United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission
UNIMOG	United Nations Iran-Iraq Military Observer
UNIPOM	United Nations India-Pakistan Observation Mission
UNMOGIP	United Nations Military Observers Group In India And Pakistan
UNOGEL	United Nations Observation Group In Lebanon
UNOMIG	United Nations Observer Mission In Georgia
UNOMIL	United Nations Observer In Liberia
UNOMUR	United Nations Operation Observer Mission Uganda-Rwanda
UNOSOM	United Nations Operation In Somalia
UNPROFOR	United Nations Protection Force
UNSF	United Nations Security Force In West New Guinea
UNTAC	United Nations Transitional Authority In Cambodia
UNTAG	United Nations Transition Assistance Group
UNTSO	United Nations Trust Supervision Organisation
UNYOM	United Nations Yemen Observation Mission

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Walaupun negara Malaysia hanyalah tergolong di antara sebuah negara yang terkecil dalam peta dunia tetapi kecil-kecil Malaysia bolehlah di anggap sebagai ‘kecil-kecil cili padi’. Malaysia, walaupun tidak setanding dengan negara maju yang lain, namun nama Malaysia kini semakin terserlah dalam arena politik antarabangsa. Sejak September 1957, Malaysia (pada masa itu dikenali sebagai Tanah Melayu) terus berpegang teguh kepada piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu(PBB). Tanah Melayu yang mencapai kemerdekaan melalui rundingan merupakan sebuah negara yang cintakan keamanan sebagaimana yang telah diucapkan oleh bekas Perdana Menteri kita Tunku Abdul Rahman pada tengah malam 30 Ogos 1957 yang antara lainnya menyatakan :

‘Tanah Melayu berazam untuk berbaik-baik dan bekerjasama dengan semua negara...demi menjamin keamanan dan kemakmuran dunia bebas’

(Mokhtar, 1991: 2)

Sesungguhnya sejak merdeka lagi Malaysia telah memberikan sokongan dan kerjasama sepenuhnya kepada PBB. Negara kita terlibat secara langsung dan tidak langsung dengan berbagai-bagai kegiatan badan dunia itu. Malaysia merupakan sebuah negara yang lantang dalam memperjuangkan keamanan antarabangsa serta

mempunyai dasar luar negara yang sentiasa mementingkan keamanan antarabangsa dan keselamatan sejagat.

Dalam persidangan-persidangan antarabangsa, Malaysia sentiasa mengutarakan supaya usaha-usaha dijalankan untuk membantu menyelesaikan pertelingkahan-pertelingkahan antarabangsa. Malah Malaysia memperkotakan kata-kata atau saranannya dengan menghantar pasukan keamanan di Congo walaupun Malaysia pada masa itu baru sahaja mencapai kemerdekaannya.

Melihat kepada penglibatan Malaysia dalam misi-misi keamanan PBB, dapat dikatakan bahawa sebagai sebuah negara kecil, Malaysia sememangnya telah memainkan peranan yang penting ke arah menyumbangkan jasanya dalam membantu mewujudkan keamanan di peringkat antarabangsa. Malaysia juga pernah diberikan penghormatan oleh badan dunia ini dengan perlantikan Malaysia sebagai anggota tidak tetap dalam Majlis Keselamatan PBB. Malaysia dipilih pada tahun 1964 dan sekali lagi terpilih dalam tahun 1988. Bukan itu sahaja, malah wakil tetap Malaysia ke PBB, Encik Ramani pernah juga dilantik sebagai Pengerusi Majlis Keselamatan PBB selama sebulan pada Mei 1965 (Ibid: 166). Kini dengan perlantikan Tan Sri Razali Ismail sebagai Pengerusi Perhimpunan Agong PBB baru-baru ini, Malaysia telah maju setapak lagi dalam usahanya untuk berkhidmat kepada umat manusia.

Semenjak Malaysia menganggotai PBB, penglibatan Malaysia dalam misi-misi pengaman PBB meningkat dengan agak memberangsangkan di mana sehingga kini di bawah pimpinan Dr .Mahathir Mohamad, peranan Malaysia dalam isu-isu antarabangsa telah menjadi lebih nyata. Malaysia pada hari ini bukanlah sebuah negara yang hanya pandai berkata-kata tetapi adalah aktor yang 'action oriented'.

1.2 SKOP KAJIAN

Kajian ini akan menjurus kepada peranan Malaysia dalam melibatkan diri untuk menjaga keamanan di peringkat antarabangsa. Kajian akan memberikan tumpuan kepada misi-misi keamanan yang disertai oleh Malaysia terutamanya dalam misi-misi di Congo, Namibia, Bosnia-Hezergovina dan di Kemboja. Walau bagaimanapun kajian juga akan cuba melihat secara sepintas lalu misi-misi keamanan lain yang pernah disertai oleh Malaysia selain daripada yang disebutkan di atas.

Selain daripada itu, skop kajian juga akan turut merangkumi latar belakang Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, masalah-masalah dan prosuder-prosuder dan misi-misi operasi keamanan dan kemanusiaan yang dikendalikan oleh badan dunia ini. Kajian juga akan turut membincangkan penglibatan Malaysia dalam PBB dan dasar luar Malaysia yang dianggap turut mempunyai kaitannya dengan penglibatan Malaysia dengan menyertai misi-misi keamanan PBB.

1.3 OBJEKTIF KAJIAN

Tujuan utama penulisan latihan ilmiah ini adalah untuk meninjau peranan yang dimainkan oleh Malaysia dengan melihat kepada misi-misi pengaman yang pernah disertai oleh Malaysia. Kajian ini juga akan cuba mencungkil sebab-sebab atau faktor-faktor yang berkemungkinan menjadi punca wujudnya keinginan Malaysia untuk menyertai operasi keamanan PBB. Di samping itu juga, kajian akan cuba melihat kesan-kesan secara langsung atau tidak langsung hasil daripada penglibatan tentera kita di bawah misi-misi pengaman PBB.

Selain daripada itu, kajian ini juga bertujuan untuk menyusuri dasar luar Malaysia iaitu bermula semenjak Malaysia mencapai kemerdekaan sehingga ke hari

ini. Di samping itu kajian juga akan turut membincangkan sepintas lalu latar belakang penubuhan PBB yang merupakan pertubuhan antarabangsa yang terulung, yang mana menjadi tempat untuk negara-negara dunia meluahkan perasaan, hasrat dan memberikan pandangan mereka sama ada untuk keamanan dunia mahupun untuk memajukan negara-negara anggota dalam pelbagai segi. Di samping itu juga kajian akan cuba melihat beberapa faktor atau kelemahan dan masalah misi-misi pasukan pengaman PBB yang seringkali menjadi punca utama kepada kelemahan misi-misi pasukan pengaman ini.

Sebenarnya sejak merdeka lagi Malaysia telah aktif dalam dasar luarnya terutamanya dalam konteks menegakkan keamanan dunia. Sepanjang 1957 sehingga kini, Malaysia telah menyertai sebanyak 12 misi pengaman diseluruh rantau dunia. Keaktifan Malaysia telah menunjukkan sikap prihatin Malaysia terhadap isu semasa dan ketidakadilan yang harus diselesaikan segera.

1.4 METODOLOGI KAJIAN

Secara keseluruhannya kajian ini adalah berdasarkan kepada penyelidikan perpustakaan (library research). Oleh kerana kajian ini adalah berdasarkan kepada isu-isu yang lepas dan isu-isu semasa, maka banyak rujukan-rujukan seperti buku, loporan, majalah dan suratkhbar digunakan.

Di samping menggunakan majalah tempatan seperti majalah Dewan Masyarakat, Negarawan, Aliran, Perajurit dan Massa, majalah-majalah terbitan luar negara seperti TIMES, Impact International dan News Week turut digunakan.

Sebagai rujukan tambahan bagi memperoleh maklumat yang lebih terperinci dan semasa, suratkhbar tempatan seperti New Straits Times, The Star, Daily News,

Berita Harian dan Utusan Malaysia akan dijadikan sumber untuk memperolehi data yang terkini.

Kajian perpustakaan yang dijalankan adalah tidak terhad kepada sebuah perpustakaan semata-mata. Di samping menggunakan perpustakaan Universiti Malaysia Sarawak, terdapat beberapa buah perpustakaan luar yang turut menjadi tumpuan. Perpustakaan-perpustakaan tersebut termasuklah perpustakaan Dewan Bahasa dan Pustaka, Dewan Bandaraya Kuching Utara, Dewan Suarah Kuching, Perpustakaan Utama dan Perpustakaan Za'ba di Universiti Malaya dan perpustakaan di Institut Diplomasi dan Hubungan Luar Negeri.

1.6 KAJIAN LEPAS

Setakat ini buku-buku yang menyentuh tentang peranan PBB dalam pergolakan antarabangsa memang banyak. Tetapi buku-buku yang menjurus kepada perbincangan khusus tentang peranan pasukan pengaman PBB yang disertai oleh Malaysia di bawah pasukan Malbatt masih lagi kekurangan. Kebanyakan buku-buku yang diterbitkan hanyalah membincangkan secara umum peranan PBB dalam misi-misi pengaman, buku-buku tempatan yang membincangkan tentang peranan Malaysia dalam Misi Pengaman PBB masih lagi kekurangan.

Mokhtar Abdul Kadir dalam bukunya yang bertajuk **Keamanan Sejagat** merupakan salah seorang penulis yang membincangkan secara ringkas peranan Malaysia dalam PBB . Menurut beliau sejak Malaysia mencapai kemerdekaannya, Malaysia terus berpegang teguh kepada konsep 'HIDUP BERSAMA SECARA AMAN' yang merupakan prinsip yang diamalkan sehingga ke hari ini. Berasaskan

konsep tersebut, Malaysia terus berpendirian tegas dalam menegakkan keadilan demi mewujudkan keamanan di seluruh dunia.

Sebagaimana PBB memandang berat masalah penjajahan, Malaysia juga turut mengambil berat masalah penjajahan malahan pendirian Malaysia dalam menentang penjajahan bukan sekadar cakap kosong semata-mata tetapi diikuti dengan tindakan yang tegas. Malaysia bersuara tegas dalam menentang penjajahan Belanda di Irian Barat dan penjajahan Perancis di Algeria dan kedua-dua negara tersebut kini telah pun bebas dari belengu penjajahan.

Mokhtar Abdul Kadir juga menyatakan bahawa Malaysia merupakan negara yang memberikan sumbangan yang besar kepada kemerdekaan Zimbabwe di Afrika. Zimbabwe yang dahulunya dikenali dengan nama Rhodesia merupakan wilayah jajahan Britain. Walau bagaimanapun, penduduk minoriti kulit putih di kawasan tersebut telah memerdekakan Rhodesia secara haram dan bertindak untuk menubuhkan kerajaan kulit putih. Ini menimbulkan konflik di antara minoriti kulit putih dan majoriti kulit hitam di wilayah tersebut.

Malaysia yang pada ketika itu di bawah pimpinan Tunku Abdul Rahman berkali-kali menegaskan bahawa pemerintahan wilayah tersebut mestilah diberikan kepada majoriti kulit hitam. Walaupun Britain mempunyai kuasa penjajah di wilayah tersebut tetapi Britain hanyalah bersikap berdiam diri kerana mereka tidak mahu menentang minoriti kulit putih yang dianggap sebangsa dengannya, lagi pula mereka yang merampas kemerdekaan secara haram itu berasal dari Britain.

Malaysia merupakan salah sebuah negara yang menggesa Britain menyelesaikan segala masalah kemerdekaan tanah jajahan itu. Suara negara Malaysia lantang kedengaran dalam persidangan dan forum antarabangsa termasuklah

persidangan Ketua-Ketua Kerajaan Komenwell dan persidangan PBB. Desakan ini semakin mendapat perhatian umum dan akhirnya mewujudkan penyelesaian dengan kewujudan Zimbabwe, sebuah negara yang merdeka dan berdaulat dengan pemerintahan dari golongan terbesar rakyat Afrika yang berkulit hitam.

Menurut penulis lagi, Malaysia juga turut memberikan sumbangannya dalam menegakkan keadilan terhadap konsep *human right* yang harus dihormati oleh semua penghuni dunia. Malaysia merupakan negara yang bersuara lantang dalam mengutuk dasar Apartheid yang diamalkan oleh minoriti kulit putih di Afrika Selatan. Sikap Malaysia dalam menentang tindakan minoriti kulit putih bukan setakat kutukan semata-mata malahan Malaysia telah bertindak untuk memulaukan semua jenis barangan buatan Afrika Selatan. Di samping bertindak memulau semua barangan daripada Afrika Selatan, Malaysia juga bersuara lantang dalam forum-forum antarabangsa terutamanya dalam persidangan PBB bagi membincangkan ketidakadilan yang berlaku terhadap majoriti kulit hitam di Afrika Selatan.

Bagi Malaysia, sebagai peribumi asal Afrika Selatan, penduduk kulit hitam tidak boleh dianggap sebagai ‘hamba’ oleh minoriti kulit putih, malahan dasar Apartheid yang diwujudkan oleh pemerintah telah memberikan kesan jangka panjang kepada kulit hitam untuk terus ditindas. Mereka diberikan layanan yang tidak sepatutnya diberikan sebagai rakyat sah negara itu, penduduk kulit hitam sengaja diletakkan di kawasan-kawasan tanah pertanian yang tidak subur, mereka tidak diberikan apa-apa juga kemudahan dari segi pelajaran dan jika terdapat para pelajar yang cenderung untuk melanjutkan pelajarannya ke peringkat yang lebih tinggi hanyalah ‘berputih mata’ sahaja kerana masalah kewangan yang dihadapi dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh pemerintah ke atas mereka.

Ketegasan Malaysia yang tidak jemu-jemu dalam menentang dasar Apartheid ini akhirnya menimbulkan satu resolusi yang positif oleh badan dunia kepada penduduk kulit hitam di Afrika Selatan. Ini kerana dasar Apartheid yang dijalankan oleh pemerintah yang terdiri daripada kulit putih telah diharamkan di seluruh kawasan di Afrika Selatan. Penduduk kulit hitam yang selama ini ditindas kini mempunyai hak yang sama dengan minoriti kulit putih tidak kira sama ada dari segi politik, ekonomi mahupun sosial.

Mohktar Kadir kemudiannya pula membincangkan peranan penting Malaysia dalam memberikan sumbangannya di Congo. Malahan penglibatan tentera Malaysia ke Congo merupakan misi terulung atau misi yang pertama yang pernah disertai oleh Malaysia. Walaupun Malaysia pada masa itu baru sahaja mencapai kemerdekaannya dan menghadapi masalah ancaman pihak komunis, tetapi Malaysia tetap teguh bergiat aktif dalam melaksanakan konsep 'Hidup Bersama Secara Aman'. Bertitik tolak daripada misi pengaman di Congo, Malaysia kemudiannya terus menghantar pasukan tenteranya ke beberapa kawasan yang berkonflik di bawah misi-misi pengaman yang dianjurkan oleh PBB.

Di samping itu, Mokhtar Kadir juga turut membincangkan peranan Malaysia dalam menentang perkembangan senjata nuklear secara berleluasa. Salah satu masalah yang mengancam setiap pelusuk dunia adalah ancaman senjata nuklear. Sejak awal 60-an ujian senjata nuklear oleh kuasa-kuasa besar semakin menjadi-jadi dan ini sangat membimbangkan negara-negara kecil yang cintakan keamanan termasuklah negara Malaysia sendiri. Dalam hal ini Amerika Syarikat, Rusia dan Perancis bertanggungjawab kerana negara-negara ini seringkali mengadakan ujian senjata nuklear. Dalam Perhimpunan Agung PBB kali yang ke enam belas dalam

tahun 1961, Malaysia telah menyuarakan supaya dua kuasa besar dunia bermuafakat dalam soal ini. Amerika Syarikat dan Rusia sudah seharusnya mencari jalan perdamaian dalam ujian senjata nuklear ini. Kedua-dua kuasa besar ini sepatutnya merundingkan langkah-langkah ke arah perdamaian dunia.

Hasil daripada ketegasan dan keberanian Malaysia ini jelas disokong oleh negara-negara bukan nuklear yang lain. Akhirnya satu persetujuan telah dicapai hasil daripada Sidang Kemuncak Moscow yang diadakan pada tahun 1972. Dalam sidang kemuncak ini, Amerika Syarikat dan Rusia telah bersepakat untuk menghadkan senjata peluru berpandu. Malaysia mengalu-alukan persetujuan tersebut malahan negara kita menaruh harapan agar persetujuan tersebut merupakan langkah permulaan ke arah yang lebih meluas. Malaysia mahukan supaya kuasa-kuasa besar ini bersetuju atau mencapai kata sepakat ke arah perlucutan senjata seluruhnya secara berkesan. Ini merupakan pendirian negara Malaysia sebagaimana apa yang sering ditegaskan oleh Malaysia dalam pelbagai forum PBB termasuk Perhimpunan Agung badan dunia itu, Pergerakan Berkecuali dan Komenwell.

Sebagai rumusan daripada perbincangan ini, Mokhtar Kadir secara keseluruhannya membincangkan peranan yang dimainkan oleh Malaysia dalam PBB melalui pelbagai aspek. Penulis cuba menonjolkan peranan tegas dan aktif yang dimainkan oleh Malaysia dalam mewujudkan keamanan dunia selaras dengan prinsip Malaysia untuk mewujudkan keamanan dunia.

Malaysia merupakan sebuah negara yang bukan hanya lantang bersuara tetapi juga turut bertindak secara agresif contohnya tindakan Malaysia menentang dasar Apartheid telah diiringi dengan tindakan Malaysia memulaukan semua barangan Afrika Selatan. Begitu juga pendirian Malaysia untuk membantu Congo mencapai

jalan perdamaian, Malaysia telah menghantar angkatan tenteranya ke Congo di bawah naungan payung PBB. Keaktifan Malaysia jelas meletakkan Malaysia sebagai sebuah negara yang kini semakin disegani oleh penduduk dunia.

Mokhtar Kadir dalam bukunya yang bertajuk *Keamanan Sejagat* telah membincangkan peranan Malaysia secara menyeluruh dalam PBB, walau bagaimanapun kajian yang akan dibuat akan hanya menjurus kepada peranan Malaysia dalam misi-misi pasukan keamanan yang pernah disertai oleh Malaysia. Walaupun Mokhtar Kadir ada menyentuh tentang peranan Malaysia dalam misi pengaman, tetapi beliau hanya menyentuh tentang pasukan pengaman Malaysia yang dihantar ke Congo secara sepintas lalu. Oleh itu, kajian yang akan dibuat akan membincangkan secara keseluruhannya tentang misi-misi pasukan pengaman yang disertai oleh Malaysia.

Di samping itu juga, Mokhtar Kadir hanya membincangkan faktor asas dasar negara iaitu 'mementingkan keamanan sejagat' tetapi beliau tidak membincangkan faktor-faktor atau dasar-dasar Malaysia yang lain yang turut juga mempengaruhi pendirian Malaysia untuk turut serta dalam misi-misi pengaman PBB. Oleh itu kajian yang akan dibuat akan cuba membincangkan dasar-dasar luar Malaysia yang berkemungkinan menjadi sebab-musabab keinginan Malaysia untuk menghantar atau menyertai pasukan pengaman PBB ini. Penulis juga tidak menyentuh aspek implikasi penyertaan Malaysia dalam misi-misi pengaman di bawah PBB, kajian yang akan dibuat akan membincangkan kesan-kesan secara langsung mahupun tidak daripada penyertaan Malaysia dalam misi-misi tersebut.

Seorang lagi penulis yang menyentuh tentang peranan Malaysia di Bosnia ialah Sidhu dalam artikelnya yang bertajuk *Keamanan Sejagat : Satu tinjauan*

tentang penglibatan Malaysia dalam misi pengaman PBB ,(1960-1996). Beliau membincangkan secara ringkas mengenai keselamatan kolektif yang wujud sejak zaman Liga Bangsa-Bangsa lagi dan kemudiannya diteruskan dibawah Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. Penulis seterusnya membincangkan secara menyeluruh tentang peranan Malaysia dalam misi pengaman PBB.

Menurut beliau, walaupun Malaysia sendiri adalah sebuah negara yang kecil namun ia tidak ketinggalan dalam usaha mewujudkan keamanan di peringkat antarabangsa. Sebagai sebuah negara yang merdeka pada 31 Ogos 1957, Malaysia telah menyertai PBB pada September 1957 dan sehingga kini Malaysia telah pun menyumbangkan bahagiannya sendiri dalam usaha mengekalkan keamanan sejagat.

Menurut penulis lagi, walaupun negara Malaysia menghadapi tekanan daripada pihak komunis sejak 1948, namun tentera-tentera Malaysia telah turut mengambil bahagian dalam usaha menegakkan keamanan sejagat. Ini jelas menunjukkan pendirian tegas dan komitmen negara ini dalam usaha membantu umat manusia yang ditimpa gejala peperangan. Sejak 1960 dan sehingga kini, Malaysia telah pun melibatkan diri dalam 12 misi pengaman (peacekeeping) dan pemerhati (observer mission) di peringkat antarabangsa daripada 37 misi yang dikendalikan oleh PBB sejak 1945. Ini jelas menunjukkan bahawa Malaysia telah mengambil bahagian yang aktif dalam menangani isu-isu yang menggugat keamanan di peringkat antarabangsa.

Penulis juga turut menerangkan secara ringkas beberapa misi yang pernah disertai oleh Malaysia termasuklah misi pengaman ke Bosnia. Di antara misi-misi tersebut termasuklah :

- 1. United Nations Operation in Congo ONUC)**

2. **United Nations Transition Assistance Group (UNTAG)**
3. **United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM)**
4. **United Nations Angola Verification Mission II (UNAVEM II)**
5. **United Nations Mission For Referendum In Western Sahara (MINURSO)**
6. **United Nations Protection Force (UNPROFOR)**
7. **United Nations Operation in Mozambique (ONUMOZ)**
8. **United Nations Operation in Somalia II (UNOSOM)**
9. **United Nations Observer Mission in Liberia ((UNOMIL)**
10. **United Nations Aouzou Strip Observer Group (UNASOG)**
11. **United Nations Transitional Authority in Cambodia (UNTAC)**

Selain daripada menyumbang kepada keamanan sejagat, penulis juga berpendapat bahawa penglibatan anggota keselamatan Malaysia dalam misi keamanan PBB juga boleh dilihat sebagai suatu bentuk latihan bagi anggota keselamatan Malaysia. Ini kerana penglibatan seperti ini dapat mendedahkan serta memberi pengalaman tentang pelbagai suasana konflik. Kesungguhan, keberanian dan komitmen anggota keselamatan Malaysia ini telah mendapat pengiktirafan khususnya dalam misi UNOSOM II apabila Lt. Kol. William C.David selaku pemerintah tentera Amerika Syarikat di Somalia menghantar surat kepada kementerian Pertahanan Malaysia. Antara lain surat tersebut telah memuji tindakan berani dan keberkesanan anggota Malbatt di Somalia.

Bagi pendapat penulis, walaupun misi keamanan PBB kini menjadi lebih komplikated di mana anggota pengaman PBB kini terdedah kepada ancaman pihak-pihak yang bertelagah, ini tidaklah bererti bahawa negara-negara yang kecil perlu

menjauhkan diri dari usaha menjamin keamanan sejagat dan meletakkan tanggungjawab ini kepada negara-negara besar sahaja. Ini kerana sumbangan setiap negara sama ada besar ataupun kecil adalah amat penting ke arah menjamin keamanan sejagat. Ini kerana keamanan sejagat adalah tanggungjawab setiap manusia sebagaimana yang diucapkan oleh Boutros-Boutros Ghali :

‘Experience demonstrated at the presence of a United Nations operation has not always been sufficient to deter hostile action. Duty in areas of danger can never be risk-free. The courage, commitment and idealism shown by the entire international community. These men and women deserve to be properly recognized and rewarded for the perilous tasks they undertake..’

(Sidhu,1996:16)

Sebagai rumusan daripada artikel ini, Sidhu secara keseluruhannya membincangkan tentang keaktifan dan keprihatinan Malaysia di dalam mewujudkan keamanan sejagat. Beliau menegaskan bahawa negara-negara kecil sepatutnya turut bergerak seiringan dengan negara-negara besar dalam mewujudkan dan menegakkan keadilan dan keamanan. Kesungguhan Malaysia dapat dilihat dalam beberapa konflik antarabangsa yang turut diberi perhatian oleh negara Malaysia dengan menyertai operasi-operasi pengaman PBB.

Walau bagaimanapun kajian yang di buat oleh Sidhu ini hanyalah melihat kepada peranan Malaysia dalam misi pengaman PBB secara sepintas lalu sahaja, penulis tidak membincangkan dasar luar Malaysia yang mungkin boleh menjadi kaitan kepada keprihatinan dan keinginan Malaysia untuk menyertai pasukan pengaman PBB. Oleh itu, kajian yang akan dibuat akan menyentuh peranan pasukan pengaman Malaysia secara lebih terperinci, faktor-faktor yang mempengaruhi

Malaysia untuk menyertai pasukan pengaman PBB. Kajian juga akan melihat kepada kesan sama ada secara langsung atau tidak daripada penyertaan Malaysia dalam misi-misi pengaman PBB.

BAB II

PBB SEPINTAS LALU

2.1 SEJARAH PENUBUHAN PBB

PBB secara rasminya ditubuhkan pada 24 Oktober 1945 dalam Persidangan Francisco yang diwakili oleh wakil-wakil daripada 50 buah negara (Pathmanahan, 1985:141). Sejarah penubuhan PBB sebenarnya berakar umbi daripada peristiwa yang membawa kepada Perang Dunia ke II lagi. Dalam perisytiharan London pada bulan Jun 1941, kesemua negara-negara yang menentang Jerman Nazi yang pada masa itu dipimpin oleh Adolf Hitler, telah bersetuju untuk mencapai suatu tujuan bersama iaitu untuk menubuhkan sebuah badan dunia yang bebas dari perlakuan pencerobohan supaya dapat menikmati keselamatan ekonomi dan sosial. Kemudian tujuan bersama ini telah diketengahkan lagi di dalam satu mesyuarat perikatan pihak berikat yang diadakan di Washington, Amerika pada 1 Januari 1942 yang dikenali sebagai Perisytiharan Bangsa-Bangsa Bersatu. Istilah Bangsa-Bangsa Bersatu ini telah dikemukakan oleh Presided Franklin Roosevelt yang merupakan presiden Amerika Syarikat pada masa itu (Ibid).

Usaha untuk menubuhkan sebuah pertubuhan dunia yang kuat ini kemudiannya diteruskan sehinggalah membawa kepada satu persidangan yang dikenali dengan Perisytiharan Moscow pada 1943. Persidangan ini diwakili oleh Britain, China, Amerika Syarikat dan Soviet Union. Di dalam perisytiharan tersebut,